

Nr 295.

Av herr Lundberg, om viss ändring av 15 § kungörelsen den 22 januari 1937 angående vägmärken.

1936 års vägtrafikstadga har till syfte att komma till rätta med olika trafikproblem. Dess föreskrifter om vägmärken syfta väl även till att på ett rationellt sätt upplysa trafikanter om gällande regler för trafiken. Tyvärr har det i KK 22 januari 1937 angående vägmärken i 15 § och punkt i) insmugit sig en formulering, som av polismyndighet godtyckligt kan nyttjas så, att föreskrifterna bli ett nytt skatteinstrument som träffar bilägarna. Denna föreskrift lyder: »Förbud att utanför särskilt angiven parkeringsplats parkera fordon, varmed avses fordonsuppställning annorledes än tillfälligt under kortare tid för åkandes av- eller påstigande, för av- eller pålastning av gods eller annat liknande ändamål, skall angivas med tecken, målat på det sätt och av det utseende i övrigt, som framgår av bilaga 8; dock att sådan förbudstavla icke erfordras inom område av stad eller samhälle, beträffande vilket allmänt förbud mot parkering utanför särskilt angiven parkeringsplats eller eljest allmänna bestämmelser om dylik parkering av vederbörande myndighet i särskild kungörelse meddelats. I den mån så lämpligen kan ske, böra de yttre gränserna för dylikt område utmärkas genom förbudstavlor med text: exempelvis Ej fri parkering.»

Formuleringen synes angiva, att förbudszon endast kan gälla där det råder »allmänt förbud mot parkering utanför särskilt angiven parkeringsplats». Denna tolkning godtages icke. I varje fall anse exempelvis polismästare och rådhusrätt, att det icke är något hinder för att inom förbudszonen tillåta, att det råder förbud att stanna med fordon, såväl som att motorfordon får ställas exempelvis högst 30 minuter i följd samt under tiden mellan klockan 19 och 6 utan viss tidsbegränsning. De olika trafikföreskrifterna angivas icke generellt genom vägmärken. Vägmärken uppsätts och nedtagas godtyckligt; det angives att cykelparkering är förbjuden men icke att detsamma gäller för motorfordon; polismyndigheten har möjlighet att reglera hur mycket pengar eller skatt bilägarna skola inleverera, vilka till »tre fjärdedelar skola ställas till polismyndighetens förfogande för att kunna användas till uppmuntran av nitisk verksamhet i polismyndighetens tjänst samt återstoden tillfalla stadens kassa».

Det är självklart, att man inte skall missunna en polismästare att uppmuntra sina underlydande. Frågan gäller bara om trafiken och bilägarna anse, att det också är en uppmuntran att offra till detta ändamål, och om det inte vore förnuftigare att återgå till en allmän tullgräns, en sparbössa

eller något annat. Biltrafiken kräver nämligen nu rationellare skötsel och organisation än när gående, oxspann och hästskjutsar dominerade trafiken. Även om det för vissa myndigheter kan vara beklagligt, att allting numera behöver ske rationellt, är det svårt att i praktiken behålla en idyll som svunnit.

Ingen torde kunna bestrida, att det är både billigare och effektivare att uppsätta vägmärken än att ha ambulerande polismän, som icke ha till uppgift att upplysa allmänheten om trafikföreskrifter, utan vilkas uppgift är att vara inkomstkällor. Ett vägmärke ger tyst och försynt exakta och snabba uppgifter samt dirigerar trafiken.

Med den tolkning som, efter vad det vill synas, kan inläggas i 15 § punkt i) kan det nu i praktiken hända, att en bilägare stannar sin bil på en lugn gata, där även andra bilar stå parkerade, för att gå till rådhuset och inköpa stadgan om trafik- och parkeringsföreskrifter; polisen meddelar, att upp-lagan för nio månader sedan tog slut och man försummat att nytrycka den-samma. Bilägaren går tomhänt tillbaka till bilen och finner, att ett märke under tiden satts på bilrutan med en anmaning att infinna sig på polis-stationen, och där får han älskvärt välja mellan att genast betala 15 kronor eller svara vid rådhusrätten. Trafikföreskriften hade beslutats för nio må-nader sedan av magistraten, och förändringen återgavs i ett protokoll som var upphängt på en tavla någonstans, och — »nu är det ju så, att man inte alls behöver sätta upp förbudsskyltar; det är allmänhetens skyldighet att hålla reda på förordningarna ändå».

Det är självklart att polismästaren har rätt. Ty när det finns den allra minsta möjlighet att tolka en förordning på ett visst sätt, så måste syftet med förordningen vika, för att oförnuftet skall få luft och näring; däråt är inget att göra. Vi söka upplysa barn och allmänhet om hur de skola upp-föra sig i trafiken, låt vara med mer eller mindre gott resultat, men vi ha nog glömt att upplysa den ansvariga polismyndigheten om att dess upp-gift är så prosaisk, att den själv även skall försöka att komma till rätta med ett litet detaljproblem och inte bara gå runt om detsamma.

Då upplysning oftast endast verkar på lång sikt, synes det vara uteslutet att lösa denna detaljfråga med bibehållande av KK 15 § punkt i) i oförändrat skick. Med tanke därpå och hänvisning till det ovan anförda får jag hem-ställa,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att det avsnitt i 15 § punkt i) KK 22 januari 1937 angående vägmärken, som börjar med »dock att sådan för-budstavla . . .» och slutar med »Ej fri parkering . . .» måtte utgå.

Stockholm den 26 januari 1950.

John Lundberg.